

Minőségellenőrzési laboratóriumok hatékonyság elemzése

Vető Imre

Minőségirányítási főosztályvezető

Külső vélemények a minőségellenőrzési folyamatokról

- Magas költséggel dolgozik
- Lassú
- Csak a problémákat generálja (OOS/OOT)
- Nem rugalmas

Nem érthető miért tart hosszú ideig a vizsgálat és miért kerül nagy költségbe

Honnan ered ez a szemlélet ?
Ismeret hiánya (black box szemlélet)

A minőség-ellenőrzés hogy látja a helyzetét

- Nincs elég erőforrásunk (se ember, se gépi)
- Állandóan sűrgetnek
- Nem veszik figyelembe az átfutási időinket
- miattunk áll a felszabadítás
- miattunk nem tud gyártani az üzem

Hogyan lehet ezt az ellentétet feloldani ?

Objektíven, mérhetően és mindenki számára érthetően meg kell határozni és folyamatosan ellenőrizni a laborok működési hatékonyságát

Minőségellenőrzés = üzem

Egy tétel vizsgálata:

- *Analitikai berendezések rendelkezésre állása (UV, HPLC, GC, Titrátor stb.)*
- *Mérést végző kollégák rendelkezésre állása*
- *Méréshez szükséges anyagok rendelkezésre állása (minták, standardek, reagensek, oldószerek, vegyszerek stb.)*
- *Átállások, műszerhibák, OOS-ek, deviációk kezelése*
- *dokumentálás*

Egy tétel csomagolása :

- *Csomagológép rendelkezésre állása*
- *Csomagológépet kezelő kollégák rendelkezésre állása*
- *Csomagoló anyagok rendelkezésre állása*
- *Csomagolandó tétel rendelkezésre állása*
- *Átállások, gépmegállások kezelése, deviációk kezelése*
- *dokumentálás*

A Hatékonyság mérés alapjai OEE számolás

Seiichi Nakajima

TPM (Total preventive maintenance) (1950-1970)
OEE (Overall Equipment Effectiveness)

Hatékonyság termelési terület / minőségellenőrzés

A **minőség-ellenőrzési tevékenység hatékonyságának elemzésére** nincsenek olyan részletesen kidolgozott elemzések mint a gyártóberendezések esetén. **Tudunk-e párhuzamot vonni az OEE értelmezésében a gyártó/csomagoló és minőségellenőrzési között ?**

TERMELÉS

Átállások, megállások, problémák nélküli termelési idő
Műszakok száma (ideje)

Aktuális validált sebesség
Elméleti gépsebesség (pld BEC 500)

Megfelelő termék
Teljes mennyiség

A

Működési idő

Teljes rendelkezésre állási idő

P

Aktuális gépsebesség

Elméleti gépsebesség

Q

Megfelelő minőségű termékek

Teljes legyártott mennyiség

MINŐSÉGELLENŐRZÉS

Működési idő (pld kromatográfiás szekvenciák ideje) **Teljes rendelkezésre állási idő ?**

Elvégzett és **Maximálisan elvégezhető ?** vizsgálatok számának aránya

Laborhibák aránya

Járulékos idők

$$\text{Járulékos Idő} = (\text{Előkészületek} + \text{Lemosás} + \text{Keresztellenőrzés}) \times \text{Szekvenciák száma} \times \text{Faktor}$$

Rendelkezésre állási idő meghatározása hisztorikus adatok alapján

Hétfő

Kedd

Szerda

Csütörtök

Péntek

Szombat

Vasárnap

128 óra

- Heti 6 Munkanap
- Hétfő 8:00-tól
- Szombat 16:00-ig

Több változótól függő rendelkezésre állási idő:

- Műszakok száma
- Szekvenciák hossza
- Hétvégi rendelkezésre állás

Éves Kihasználatosság (Availability) [%] =

$$\frac{\text{Nyers futási idő} + \text{Járulékos idő} \times \text{SEQ} \times f}{128 \times 52} \times 100$$

CPG & Felek

HPC Rendelésre állás / Heti

Munkanapok száma:	6	Heti Rendelésre állás [óra]:	128
Munkaidő kezdete [óra]:	8		
Munkaidő vége [óra]:	16		

Állás ill.

	ME01	ME02	ME02PC	ME03
Mérés előtt [óra]:	2	2	2	2
Mérés után [óra]:	3	2,5	2,5	3
Keresztel. [óra]:	5	3	3	1

Fix Korr. Faktor: 1 0,5 0,5 0,5

Fix helyett Proporzionális szándék korlátozó faktorok használata

Projekt lével: 2

Újértékesítés Rendezés

Pareto / Site (Injektálások száma alapján)

Site 1			
Mért Anyag	Készülék [db]	Injektálások száma [db]	$\sum_{i=1}^n ( )$
	7	7227,0	7227,0
	10	4142,0	11369,0
	8	3632,0	15001,0
	8	2197,0	17198,0
	9	1931,0	19109,0
	4	1458,0	20567,0
	10	1386,0	21953,0
	7	1289,0	23242,0
	7	1175,0	24417,0
	6	1134,0	25551,0
	8	912,0	26463,0
	6	829,0	27292,0
	7	746,0	28038,0
	7	741,0	28779,0
	6	634,0	29413,0
	3	605,0	30018,0
	6	565,0	30583,0
	2	562,0	31145,0
	5	551,0	31696,0
	9	511,0	32207,0
	7	511,0	32718,0

Site 2			
Mért Anyag	Készülék [db]	Injektálások száma [db]	$\sum_{i=1}^n ( )$
	11	27302,0	27302,0
	10	13834,0	41136,0
	10	11661,0	52797,0
	8	9905,0	62702,0
	10	9710,0	72412,0
	9	7228,0	79640,0
	4	4789,0	84429,0
	11	4365,0	88794,0
	8	4256,0	93050,0
	10	4218,0	97268,0
	9	4164,0	101432,0
	10	2887,0	104319,0
	8	2573,0	106892,0
	8	1803,0	108695,0
	7	1561,0	110256,0
	8	1536,0	111792,0
	8	1411,0	113203,0
	9	1388,0	114591,0
	9	1378,0	115969,0
	6	1236,0	117205,0
	6	1117,0	118322,0

Site 3			
Mért Anyag	Készülék [db]	Injektálások száma [db]	$\sum_{i=1}^n ( )$
	6	22140,0	22140,0
	10	20449,0	42589,0
	9	10257,0	52846,0
	11	8832,0	61678,0
	8	6957,0	68635,0
	7	5728,0	74363,0
	12	4678,0	79041,0
	11	4606,0	83647,0
	8	3741,0	87408,0
	11	3080,0	90488,0
	9	2607,0	93095,0
	10	2080,0	95175,0
	6	2037,0	97212,0
	8	1751,0	98963,0
	4	1687,0	100650,0
	8	1600,0	102250,0
	4	1528,0	103778,0
	6	1526,0	105304,0
	4	1348,0	106652,0
	14	1309,0	107961,0
	7	1281,0	109242,0

38 225 injektálás 80%-át kitevő Anyagok
(47 677 óra)

135 683 injektálás 80%-át kitevő Anyagok
(40 647 óra)

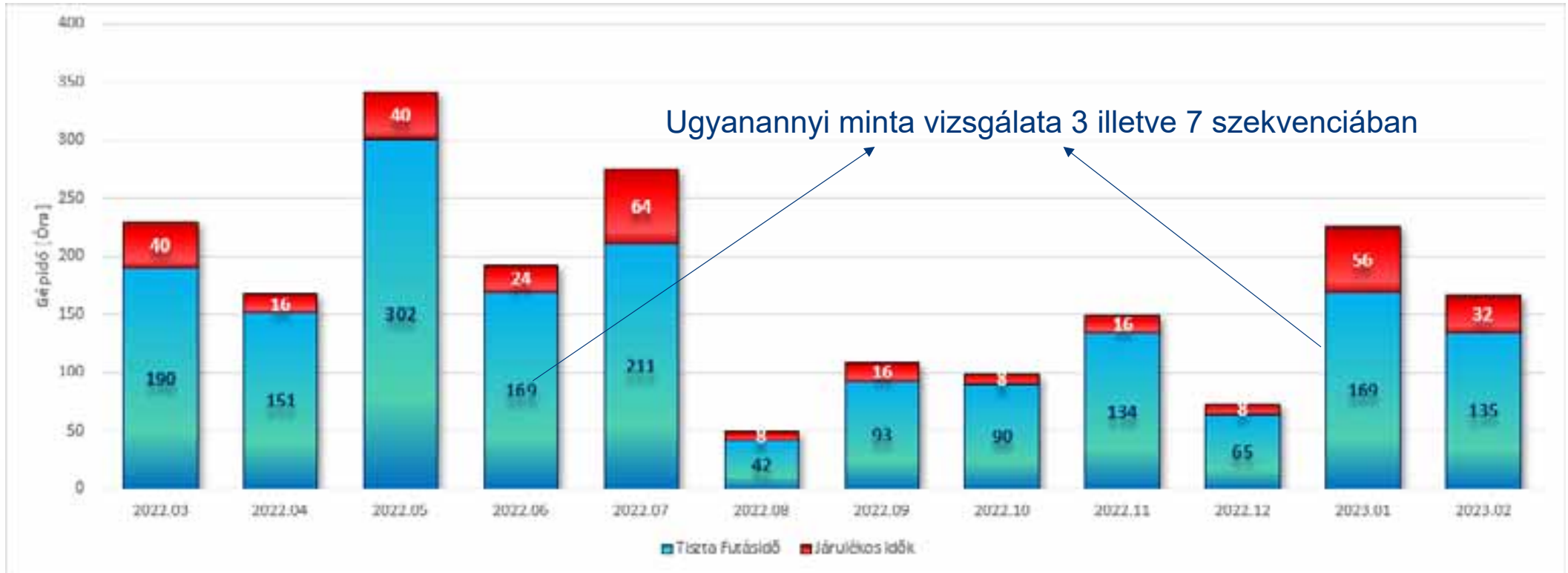
124 618 injektálás 80%-át kitevő Anyagok
(35 000 óra)

Havi vizsgálati idők variabilitása

Egy termék esetén

HPLC Készülék rendelkezésre állás

Készülék	Top Miert anyag	Indított Szekvenciák száma	Inj. száma	Nyers futásidő	Járatékos idő	Össz idő	Top Availability	∑ Indított Szekvenciák száma	∑ Inj. száma	∑ Nyers futásidő	∑ Járatékos idő	∑ Össz idő	Top Availability
MEO3-CHEM26		98	2152	560,4h	235,2h	795,6h	12,0%	486	9115	2984,6h	1240,8h	4225,4h	63,4%
MEO3-CHEM10		226	5248	1839,0h	542,4h	2381,4h	35,8%	481	9621	3050,8h	1081,8h	4132,6h	62,1%
MEO1-Kitty		58	2356	2427,2h	522,0h	2949,2h	44,3%	90	3143	3293,1h	823,0h	4116,1h	62,0%
MEO3-CHEM09		256	5686	1976,5h	614,4h	2590,9h	38,9%	467	8874	3046,8h	1077,0h	4123,8h	61,9%
MEO3-CHEM22		67	684	744,7h	160,8h	905,5h	13,6%	486	7576	2653,3h	1197,0h	3850,3h	57,9%
MEO1-Groot		23	423	1002,1h	207,0h	1209,1h	18,2%	118	2344	2757,3h	1013,0h	3770,3h	56,7%
MEO1-Mars		14	309	423,7h	126,0h	549,7h	8,3%	100	2309	2824,8h	893,0h	3717,8h	56,0%
MEO1-Pan		31	1131	1917,2h	279,0h	2196,2h	33,0%	72	2255	3000,5h	689,0h	3689,5h	55,4%
MEO1-Geza		36	939	893,4h	360,0h	1253,4h	18,8%	113	2497	2532,5h	1081,0h	3613,5h	54,3%
MEO1-Shrek		12	425	771,9h	120,0h	891,9h	13,4%	76	2178	2823,9h	722,0h	3545,9h	53,4%
MEO1-Dexter		9	364	532,3h	72,0h	604,3h	9,1%	74	2070	2830,2h	695,0h	3525,2h	53,0%
MEO1-Pumukli		20	462	502,9h	180,0h	682,9h	10,3%	121	2144	2467,7h	1017,0h	3484,7h	52,6%
MEO3-CHEM18		97	2240	889,3h	291,0h	1180,3h	17,7%	419	6916	2392,4h	1094,4h	3486,8h	51,8%
MEO1-ET		30	1282	1259,3h	300,0h	1559,3h	23,4%	85	2456	2665,2h	788,0h	3453,2h	51,8%
MEO2-YONDU		120	2440	721,8h	450,0h	1171,8h	17,6%	289	5716	2199,3h	1152,0h	3351,3h	50,3%
MEO2-LOGAN		61	1144	541,0h	228,8h	769,8h	11,6%	275	5886	2162,6h	1074,0h	3236,6h	48,6%
MEO2-HULK		110	2367	611,1h	412,5h	1023,6h	15,4%	308	7287	1928,5h	1208,9h	3137,4h	47,1%
MEO3-CHEM25		225	6375	1020,7h	540,0h	1560,7h	23,4%	428	10538	2001,8h	1038,4h	3039,2h	46,4%
MEO1-Ironman		45	1281	1666,5h	405,0h	2071,5h	31,1%	82	1890	2333,4h	735,0h	3068,4h	46,1%
MEO1-Potter		20	370	579,6h	160,0h	739,6h	11,1%	103	1984	2178,7h	890,0h	3068,7h	45,9%
MEO1-Elek		29	968	1225,6h	290,0h	1515,6h	22,8%	81	2163	2328,5h	719,0h	3047,5h	45,8%
MEO3-CHEM14		159	2889	460,0h	477,0h	937,0h	14,1%	455	7643	1550,0h	1485,0h	3035,0h	45,7%
MEO3-CHEM27		131	2377	833,3h	393,0h	1226,3h	18,4%	432	8108	1695,0h	1315,2h	3010,2h	45,2%
MEO1-Pluto		8	262	415,5h	80,0h	495,5h	7,4%	95	1981	2184,5h	822,0h	3006,5h	45,1%
MEO1-Bubo		22	601	666,2h	198,0h	864,2h	13,0%	72	2164	2270,7h	683,0h	2953,7h	44,2%
MEO3-CHEM17		275	6882	1162,1h	660,0h	1822,1h	27,4%	459	9896	1655,2h	1269,6h	2924,8h	43,8%
MEO2-KARAK		73	1533	1013,4h	328,5h	1341,9h	20,2%	199	3314	2013,2h	894,8h	2908,0h	43,8%
MEO3-CHEM19		113	2532	398,3h	271,2h	669,5h	10,1%	432	9788	1765,9h	1086,0h	2851,9h	43,0%
MEO2-ZSOFIA		119	2465	1174,7h	535,5h	1710,2h	25,7%	217	3856	1810,4h	987,4h	2797,8h	42,2%
MEO3-CHEM20		131	2189	552,4h	393,0h	945,4h	14,2%	416	5886	1532,4h	1261,2h	2793,6h	41,9%
MEO3-CHEM11		41	629	372,4h	98,4h	470,8h	7,1%	404	5263	1770,7h	1010,4h	2781,1h	41,8%
MEO3-AMI		83	2109	713,6h	373,5h	1087,1h	16,3%	294	5448	1586,3h	1128,7h	2715,0h	40,9%
MEO2-SAMU		50	1159	407,2h	225,0h	632,2h	9,5%	228	4175	1740,8h	928,5h	2669,3h	40,1%
MEO3-CHEM21		83	1718	722,8h	199,2h	922,0h	13,9%	309	4442	1911,6h	757,2h	2668,8h	40,1%
MEO3-CHEM28		71	1193	777,5h	170,4h	947,9h	14,2%	348	6360	1792,6h	851,4h	2644,0h	39,8%
MEO2-MARA		67	1279	735,1h	251,2h	986,3h	14,8%	204	3310	1781,7h	815,0h	2596,7h	39,0%

Rendelkezésre állás eredmények

Rendelkezésre állás

Működési idő

Teljes rendelkezésre állási idő

%

- 63,4 %-os kihasználtságtól akár 5% alatti kihasználtságig szórnak az adatok.
- Rendelkezésre állást befolyásoló tényezők
  - Termék portfólió
  - Módszerek komplexitása
  - Dedikáltság
  - Termék volumen, kampány hossz
  - Speciális készülék (pld normál fázis, FLD detektor)

Emberi (direkt munkaidők)

Direkt munkaidő

- mintaérkeztetés
- mintafeldolgozás
- standard előkészítés
- készülék beállítás, ~mosatás
- kiértékelés, keresztellenőrzés

Normák kialakítása

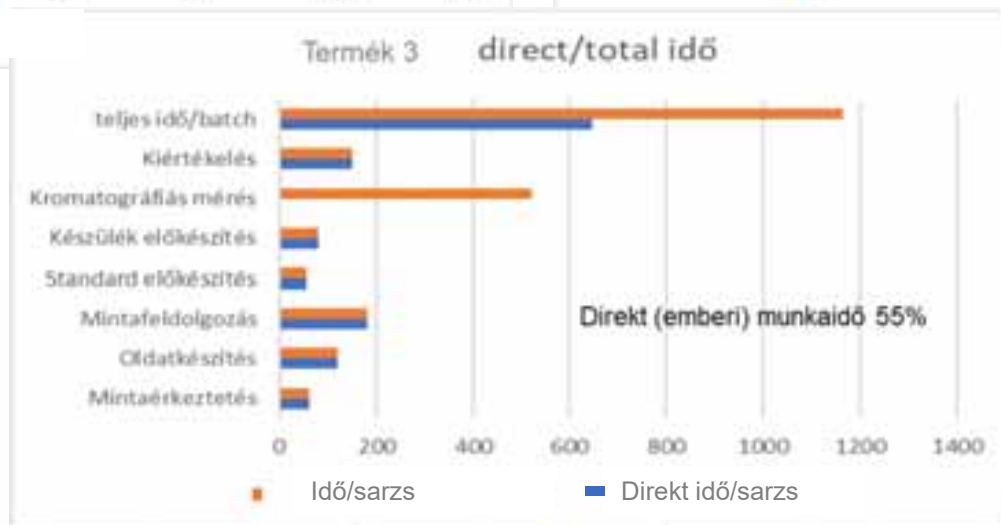
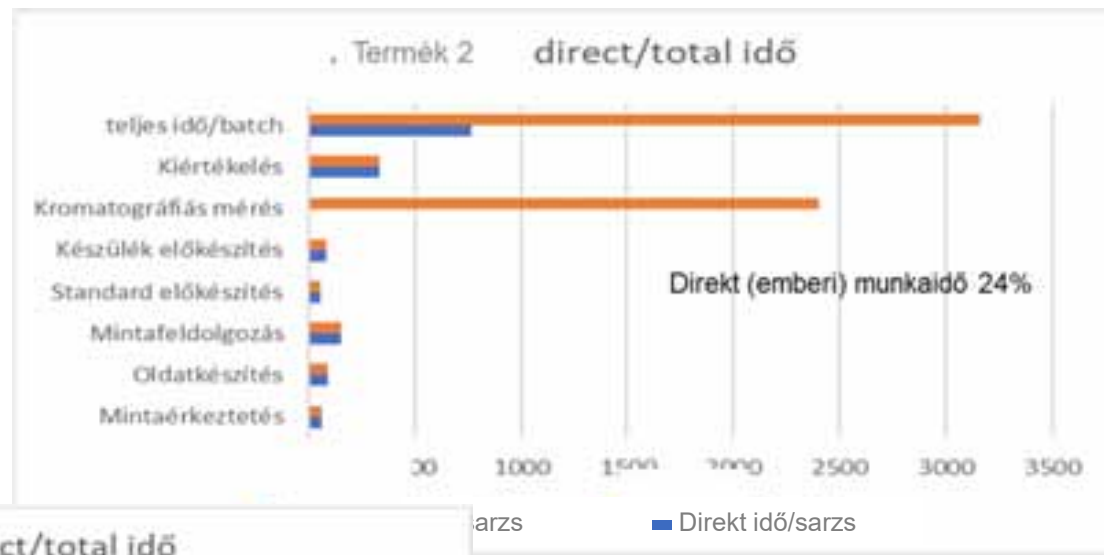
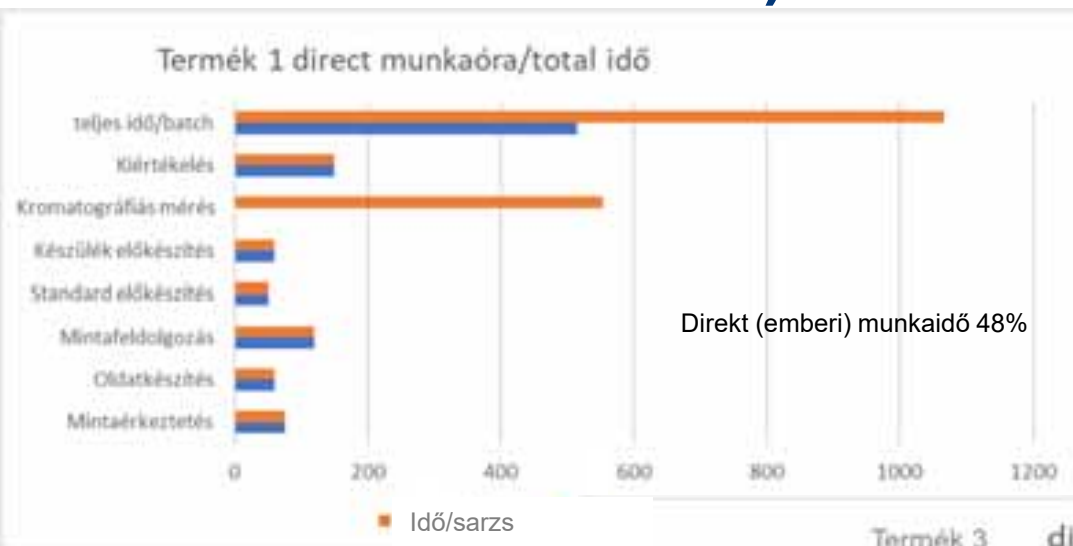

- Vizsgálatok idejének mérése
- Gyakorlott és új kollégák vizsgálataihoz szükséges idők mérése
- Átlagolás
- Validálás

- Egyszerűsítés (termék csoportokra és nem termékenként)
- Normák egyedi és kampány mérésekre

Laboratóriumi hatékonyság mérések (teljes minősítési idő/direkt munkaidő)

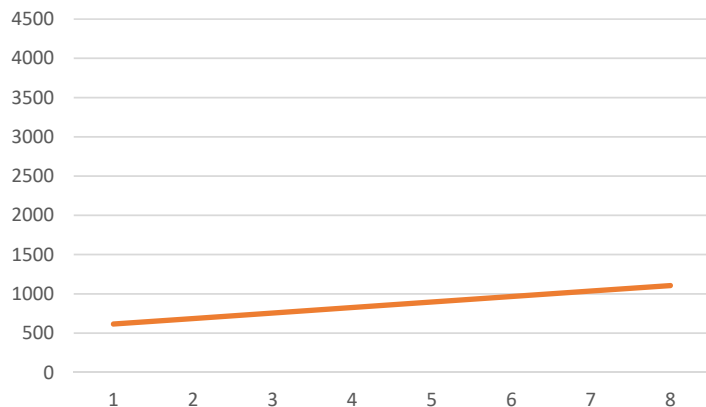

Mérési kampányhosszak hatása

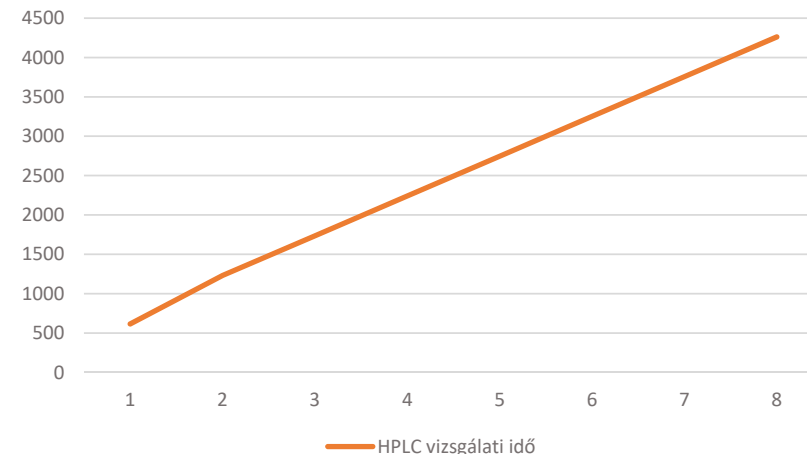
8 sarzs HPLC szennyezés vizsgálatához szükséges előkészítési, mérési és kiértékelési idő, egy kampányban történő, illetve egyedi mérések esetén

Mérési idők változása **kampány** mérés esetén

1106 perc/8 sarzs
(átlagosan 139 perc 1 sarzs)

Mérési idők **egyedi** mérés esetén

4262 perc/8sarzs
(átlagosan 533 perc 1 sarzs)

- erőforrás és költséghatékonyabb
- egyedi sarzsok esetén hosszabb várakozási idő

- hosszú távon idő és erőforrás igényes (gép/ember)
- egy-egy tétel esetén rövidebb várakozási idő

Példa minőség-ellenőrzés hatékonyság eredményre

$$63,4 \% \times 90,0 \% \times 99,9 \% = \underline{\underline{57,0 \%}}$$

Mire használjuk az adatokat ?

$$63,4 \% \times 90,0 \% \times 99,9 \% = \underline{\underline{57,0 \%}}$$

- Labortervezéshez
- Beszerzések indoklásához
- Készülék átcsoportosításhoz

- Labortervezéshez
- Erőforrás igényléshez

- Minőségügyi rendszer KPI

- Folyamat fejlesztések, egy-egy labort csak önmagához mérve

Intézkedések a hatékonyság javításának érdekében

- Nagy volumenű termékekre berendezések dedikálása, ezáltal jobb gép kihasználtságot elérve és csökkentve a járulékos (átszerelési, átállási) veszteséget
- Stabilitási minták vizsgálatának összevonása felszabadításra váró mintákkal
- Hosszabb szekvenciák indítása (több minta „összevárása”)
- Templátok készítése standardizált szekvenciák összeállításához
- tervezett keresztellenőrzés a készülékek átszerelési idejének csökkentése céljából
- Kis volumenű termékek kampány vizsgálata (ehhez kampány gyártás szükséges)
- fejlesztési fázisban törekedni a rutin használatban megfelelő érzékenységet biztosító de hatékony analitikai módszerekre (mintaelőkészítések, mérések)
- Törzskönyvek egységesítése
- Tervezésbe mélyebben bevonni a minőségellenőrzési laborokat
- Mintaelőkészítések automatizálása
- Dokumentálás digitalizálása (LIMS)

**Köszönöm
a figyelmet!**